

3

Vragenuur

Vragen van het lid Kortenoeven aan de minister van Buitenlandse Zaken over **het bericht "Iran executeert Zahra Bahrami"**.

□

De heer **Kortenoeven** (PVV):

Voorzitter. Zaterdagochtend werd de Nederlands-Iraanse Zahra Bahrami door beulen van de islamofascistische republiek Iran terechtgesteld. De minister van Buitenlandse Zaken heeft op de executie gereageerd met het bevriezen van de ambtelijke relaties met Iran. De PVV vindt dit een onvoldoende krachtige reactie. Ook het schurkenbewind in Teheran was duidelijk niet onder de indruk van onze minister. Hun reactie bestond uit het schofferen van de Nederlandse ambassadeur.

Het regime in Teheran stapelt misdaad op misdaad en vernedering op vernedering. Het heeft maling aan de mensenrechten. Het heeft maling aan de VN. Het heeft maling aan het Internationaal Atoomenergie Agentschap. Het heeft ook getoond maling te hebben, volstreekte maling, aan de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken. Die werd over het lot van Zahra Bahrami aan het lijntje gehouden, terwijl de voorbereidingen voor haar executie al werden getroffen.

In verband daarmee heb ik de volgende vragen voor de minister van Buitenlandse Zaken. Waarom hebt u de Nederlandse ambassadeur in Teheran niet voor consultatie teruggedroepen? Was het niet voorspelbaar dat het niet terugroepen van de ambassadeur zou leiden tot een vernederende reactie van de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken? Waarom hebt u de Iraanse ambassadeur in Nederland niet onmiddellijk persona non grata verklaard en hem het land uitgeschoot? Bent u alsnog bereid, het advies van de Partij voor de Vrijheid op te volgen en de Iraanse ambassadeur Nederland uit te schoppen?

Voorzitter, de Iraanse bevolking moet over deze zaak geïnformeerd worden. Is de minister bereid, op de website van de Nederlandse ambassade in Teheran in het Engels of in het Farsi melding te maken van de door hem getroffen en nog te treffen maatregelen met betrekking tot de executie van mevrouw Bahrami?

Ten laatste: Zahra Bahrami was een gijzelaar van het Iraanse regime. Er bevinden zich nog meer Nederlandse gijzelaars in Iraanse gevangenis, onder wie Abdullah Al-Mansouri. Stille diplomatie kan hen niet helpen. Dat heeft Zahra Bahrami ook niet geholpen.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De heer **Kortenoeven** (PVV):

Welke sancties gaat de minister Iran in het vooruitzicht stellen als ook deze Nederlandse gijzelaars worden gedood?

De **voorzitter**:

Dank u wel. Wij hebben afgesproken dat ik u allen strikt aan de tijd zou houden.

□

Minister **Rosenthal**:

Voorzitter. Ook de Nederlandse regering is het volledig eens met de heer Kortenoeven dat het hier gaat om een barbaarse daad van een barbaars regime. Geen misverstand daarover. De Nederlandse regering, ook de minister van Buitenlandse Zaken, voelt zich misleid, bedrogen door de Iraanse autoriteiten, omdat op vrijdagmiddag nog werd gemeld dat men er over een dag of tien nog eens over zou doorpraten en een luttel aantal uren later mevrouw Bahrami is opgehangen.

Ik kom op de specifieke vragen van de heer Kortenoeven. Onze ambassadeur in Teheran heb ik niet teruggedroepen voor consultatie of whatever. Hij blijft ter plekke. De reden daarvoor is allereerst dat hij daar de nabestaanden van mevrouw Bahrami moet ondersteunen voor de komende tijd. Daarnaast hebben wij inderdaad te maken met een aantal mensen met eveneens zowel de Nederlandse als de Iraanse nationaliteit die daar gedetineerd zijn en voor wie geldt dat zij in wezen net zo overgelaten worden aan dat regime in Iran als voor mevrouw Bahrami gold. Dan kun je daar maar beter zo dicht mogelijk bij zitten. Bovendien denken wij daarbij aan al die andere Nederlanders die in Iran zijn.

De Iraanse ambassadeur hier heeft van mij de mededeling gekregen dat hij elk contact dat hij in Nederland met overheidsfunctionarissen wil hebben, schriftelijk voor toestemming moet indienen bij mij als minister van Buitenlandse Zaken. Dan bekijk ik dat. Dit geeft aan dat zijn bewegingsvrijheid in Nederland stevig wordt beperkt.

De Iraanse minister van Buitenlandse Zaken, die hier in het geding wordt gebracht, staat al op een Europese sanctielijst. Dat betekent dat hij een visum heeft en dat zijn tegoeden bevroren zijn. Dit is gebeurd uit hoofde van zijn vorige functie als directeur van het Iraans atoomagentschap. Deze sancties lopen onverminderd door, ook nu hij minister van Buitenlandse Zaken is. Dit betekent dat hij het grondgebied van de Europese Unie niet binnenkomt. De enige uitzondering hangt samen met de organisatie voor de bescherming tegen chemische wapens in Den Haag. Iran maakt deel uit van deze organisatie. Als hij in die hoedanigheid hiernaartoe komt, kunnen wij hem dat recht niet ontzeggen.

Welke maatregelen heeft de Nederlandse regering genomen? Ik noem de bevroering van alle ambtelijke contacten. Ik heb al de Iraanse ambassade genoemd. Ik meld ook dat wij alle Nederlanders met een Iraanse nationaliteit dringend hebben aangeraden om niet naar Iran te gaan. Gisteren heb ik bovendien in Brussel succes gehad met het entameren van een aantal maatregelen op Europees niveau.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Kortenoeven voor zijn tweede ronde.

De heer **Kortenoeven** (PVV):

Ik dank de minister voor zijn woorden en voor zijn toezeggingen. Ik begrijp hem echter op één punt niet. Het terugroepen van een ambassadeur betekent niet dat de diplomatieke betrekkingen met een land als Iran worden verbroken. Er blijft nog een ambasadestaf in Teheran, die zich kan ontfemen over de nabestaanden van mevrouw Bahrami en andere in Iran verblijvende Nederlanders. Ik vraag mij af waarom de minister niet gewoon deze hoog

Rosenthal

symbolische daad stelt. Er zijn mensen in Iran. Je hebt daar geen ambassadeur voor nodig. Je hebt daar voetvolk voor nodig.

Ik denk dat het barbaarse regime in Teheran het diplomatieke signaal dat de Nederlandse regering nu afgeeft als een signaal van zwakte zal opvatten. Dit is een signaal van "almost business as usual". Dit zal slechts de eetlust van deze wolven vergroten, is onze vrees. Ik vraag de minister nogmaals om in ieder geval de punten op de i te zetten en de Nederlandse ambassadeur in Teheran voor consultatie terug te roepen. Als u de Iraanse ambassadeur hier laat, helaas, dat is dan uw beslissing.

De voorzitter:

U moet spreken via de voorzitter.

De heer Kortenoeven (PVV):

Ik heb liever dat u de Nederlandse ambassadeur terugroept. Ik verzoek u, voorzitter ...

De voorzitter:

U moet spreken via de voorzitter. U moet niet "u" zeggen, maar "de minister".

De heer Kortenoeven (PVV):

De minister heeft al geanticipeerd op mijn vragen over de heer Salehi, de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, die inderdaad op de Europese lijst staat. Die man is aangemeld voor een conferentie die vrijdag in München plaatsvindt. Misschien kan de minister erop toezien dat hij ook die bestemming niet zal bereiken.

Minister Rosenthal:

Het al dan niet terugroepen van de ambassadeur uit Teheran moge als symboliek worden beschouwd, maar het zou meer dan dat zijn. Ik wil de ambassadeur in eigen persoon hebben en houden op onze ambassade in Teheran, omdat daarmee nog enigerlei bescherming, c.q. afscherming wordt gerealiseerd ten behoeve van de nabestaanden van mevrouw Bahrami en de Nederlanders met Iraanse nationaliteit die in de gevangnissen in Iran zitten. De ambassadeur kan ook opkomen voor de belangen van Nederlanders in Iran, inclusief het toch nog grote aantal toeristen.

Het Iraanse regime is kennelijk toch enigszins onder de indruk van wat Nederland op dit moment heeft gedaan. Vandaag nog heeft Iran zich woedend uitgelaten over de naar zijn oordeel volstrekt onbehoorlijke inmenging van Nederland en van de andere lidstaten van de Europese Unie in wat het noemt "binnenlandse aangelegenheden".

De heer Kortenoeven (PVV):

Wat denkt de minister te gaan doen voor de andere vier mensen die op dit moment "on death row" zitten in een gevangenis in Iran? Dit zijn Nederlanders met een dubbele nationaliteit, dan wel Iraniërs met een dubbele nationaliteit. Wat gaat de minister voor hen doen? Wat gaat de minister de Iraanse regering in het vooruitzicht stellen als ook maar één haar op hun hoofd wordt gekrenkt?

Minister Rosenthal:

Net als wij bij mevrouw Bahrami hebben gedaan, doen wij alles wat in ons vermogen ligt om aan de Iraanse autoriteiten duidelijk te maken dat wij een ordentelijke rechtsgang wensen voor wie dan ook. Wij hebben de Iraanse autoriteiten vanaf het moment dat mevrouw Bah-

rami gedetineerd was duidelijk gemaakt dat wij wat ons betreft alles moesten kunnen doen wat in het normale verkeer tussen staten gebruikelijk is. Wij zijn dus van meet af aan opgelopen tegen het brute feit dat de Iraanse autoriteiten enkel uitgaan van de Iraanse nationaliteit van de bipatriden. Dat is ook de kernreden waarom wij geen enkele mogelijkheid hebben gehad om toegang te krijgen tot deze bipatride. Wij blijven er echter op hame ren. Natuurlijk hopen wij dat het Iraanse regime toch wel een beetje zal zijn geschrokken van de reeks maatregelen die niet alleen wij hebben genomen, maar die nu ook de Europese Unie heeft genomen c.q. op korte termijn gaat nemen.